

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Model of Educational Administration Research Competency Development of Graduate Students Suratthani Rajabhat University

โสภณ เพ็ชรพวง¹

Sopon Pechrpuang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย ประเมินผลการใช้รูปแบบ และความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี การวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 68 คน โดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการศึกษาความต้องการ ในขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ทดลองใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 28 คน ประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน และหลังการใช้รูปแบบ โดยใช้แบบทดสอบ มีค่าความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 มีค่าความเชื่อมั่น 0.87 ประเมินสมรรถนะทางการวิจัยทางการบริหารการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และประเมินความพึงพอใจ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โดยใช้แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหาร การศึกษาของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย ด้านความรู้ทางการวิจัย และด้านคุณลักษณะของนักวิจัย ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คำชี้แจงการใช้รูปแบบ ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ หลักการและวัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และแนวทางการประเมินผลรูปแบบ การทดลอง ใช้รูปแบบ กำหนดวิธีการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ ทดสอบความรู้พื้นฐานการวิจัยก่อนใช้รูปแบบ ทดลองใช้รูปแบบตามกระบวนการและขั้นตอนของรูปแบบที่กำหนด ทดสอบหลังการใช้รูปแบบ ประเมินผลการใช้และความพึงพอใจของการใช้รูปแบบ จากการทดลองใช้ พบว่า ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลการประเมินความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สมรรถนะการวิจัย การวิจัยทางการบริหารการศึกษา

Abstract

This research aimed to study the need to develop research competency by documentary study and finding the consistency by 5 experts, with the result of model evaluation in overall aspects at a high level; 3) a process of model testing, where the samples were 28 students. Data were collected by pre-test and post-test with the test difficulty between 0.20 - 0.80. and reliability index at .87, and the educational administration research

competency and model satisfaction were evaluated by questionnaire with reliability index at 0.96 and 0.94. Data were analyzed by mean, standard deviation and the hypothesis examined by using a t-test.

The research results showed that the need to develop educational administration research competency of students was at a high level both overall and for the individual aspects which in descending order were : skill in undertaking research, knowledge in research processing, and attribute of researcher. The model of educational research competency was composed of 5 components; the model usage, background and importance of the model, principles and objective of the model, process of operation and model evaluation guideline. The model testing was composed of 4 steps : pre-test, process of model use, post-test and model satisfaction evaluation. The result of model testing found that post-test scores about knowledge and understanding in educational research were higher than the pre-test scores at the statistical level of 0.01. The results of educational research competency evaluation after using the model were higher than before using the model at the statistical level of 0.01, and the result of satisfaction was at a high level both overall and in individual aspects.

Keywords : Research Competency, Educational Administration Research

บทนำ

การวิจัย (Research) เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้โดยใช้หลักวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีการที่เป็นระบบ มีแบบแผนที่ชัดเจน ทำให้ความรู้ที่ได้เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ งานวิจัยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศช่วยให้เกิดการพัฒนาวิทยาการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ช่วยในการกำหนดนโยบาย แนวทางในการวางแผน เตรียมความพร้อม

รับสถานการณ์ในอนาคต และที่สำคัญช่วยฝึกฝนและพัฒนาบุคลากรจากการทำวิจัย (พิสนุ พองศรี, 2552 : 6 - 8) การส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยระดับประเทศยังมีปัญหาหลายประการ กล่าวคือ ปัญหาด้านระบบ แนวคิด และกระบวนทัศน์ในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติในปัจจุบัน ยังขาดความชัดเจน ขาดทิศทางการมีส่วนร่วม ในการจัดทำ ทำให้ขาดการยอมรับ การจัดสรรทุนเพื่อการวิจัยก็ไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบบงานวิจัยของประเทศไม่มีความชัดเจนในด้านโครงสร้าง องค์การประสานเครือข่ายความร่วมมือ ขาดความตระหนักในความสำคัญของการวิจัย และไม่ได้ใช้การศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบระเบียบในการแก้ปัญหา กล่าวได้ว่า งานวิจัยของประเทศ ไม่ครบวงจร ไม่สมดุล ไม่ต่อเนื่อง เชื่อมโยงระหว่างผู้วิจัยและผู้ที่จะนำไปใช้งาน ขาดแคลนทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย งบประมาณเพื่อการวิจัยได้มาจากงบประมาณแผ่นดินเป็นส่วนใหญ่ โดยถูกจัดไว้เพียงร้อยละ 0.20 ของผลผลิตมวลรวมของประเทศชาติ อีกทั้งยังขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ในการวิจัย และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างไม่คุ้มค่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ขาดประสิทธิภาพ ทั้งการบริหารคน เงิน และงาน ขาดการประเมินผลในการพัฒนางานต่อไป คุณภาพของงานไม่ดีเพียงพอ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการขาดการบูรณาการในด้านการวิจัยในทุกระดับ และทุกมิติ (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2551 : 3)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันของประเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป้าหมายหลักคือ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทผ่านการรับรองมาตรฐานทางการศึกษา คนไทยทุกกลุ่ม ทุกวัยมีโอกาสได้รับการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ที่มีคุณภาพ ได้รับการเผยแพร่ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การวิจัยทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 13)

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญต่อการวิจัยและนวัตกรรม ที่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ การวิจัยทางการศึกษาเป็นการแสวงหาความรู้ความจริง ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ อย่างมีระบบและขั้นตอน เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษาจึงมีคุณค่าและมีความสำคัญ เช่น ช่วยให้ได้ความรู้ใหม่ ทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ช่วยพิสูจน์ความถูกต้องของกฎเกณฑ์ หลักการและทฤษฎีต่างๆ ช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ ปรากฏการณ์และพฤติกรรมต่างๆ ช่วยแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และช่วยปรับปรุงพัฒนา การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริราช, 2553 : 48)

ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารมีอาชีพจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะในการวิจัย ซึ่งเป็นทักษะเพื่อการแสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนางานการศึกษา การพัฒนางาน โดยการใช้กระบวนการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารได้เรียนรู้ที่จะศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ และนวัตกรรมต่างๆ อันนำไปสู่การได้องค์ความรู้ที่แตกฉาน นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการ ทางวิชาการ มีการศึกษาค้นคว้า ทดลองใช้ให้มีความแม่นยำตรงก่อนที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง กระบวนการวิจัยเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างมีอาชีพ แต่จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษามักจะ ไม่ให้ความสำคัญกับการวิจัย เนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว มีความยุ่งยากในการนำมาปฏิบัติ เสียเวลา ไม่เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน การวิจัยเป็นเรื่องของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย จุดอ่อนของผู้บริหารเกี่ยวกับการวิจัย เกิดจากความเชื่อว่าการวิจัยเป็นงานยากและ ใช้เวลานานมาก ภาระงานและความรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาสืบค้นเอกสาร และผู้บริหาร ขาดการพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบในคำถาม ที่จำเป็นสำหรับการบริหารองค์การ ของตนให้บรรลุผลตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (วีระยุทธ ชาติตะกานัญญ์, 2557 : 30 - 31)

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า วิจัย หรือวิทยานิพนธ์ การทำวิทยานิพนธ์เป็นผลงานที่สำคัญยิ่งในขั้นสุดท้ายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต (แผนทำวิทยานิพนธ์ หรือ แผน ก) และหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต ทั้งนี้เพราะ “วิทยานิพนธ์” หมายถึง บทนิพนธ์ที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย ภายใต้การกำกับดูแล แนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การวิจัยครบถ้วนตามกระบวนการ นำมาเรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ วิทยานิพนธ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะวิทยานิพนธ์คือ ผลงานอย่างเป็นรูปธรรมของนักศึกษาที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความสนใจใฝ่รู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามกรอบแนวคิดทางการวิจัยซึ่งเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ การทำ “วิทยานิพนธ์” จะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อนักศึกษา “ผ่าน” การสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งนักศึกษาต้องแสดงความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาจากการวิจัยในการสอบปากเปล่า จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะพิจารณาจากรายงานการวิจัย และการสอบถามนักศึกษา ทั้งในด้านความคิดเชิงโน้ตทัศน์ ความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งความคิดเชิงประยุกต์และเชิงวิพากษ์ (มหาวิทยาลัยคริสเตียน, 2551 : 1) วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต้องใช้ความวิริยะ อุตสาหะอย่างมาก มีขั้นตอนที่ละเอียด อาศัยเวลา ความตั้งใจในการทำอย่างสม่ำเสมอจึงจะสำเร็จได้ บางครั้งมีปัญหาและอุปสรรคทำให้งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ยิ่งใช้เวลานานเท่าใด ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเท่านั้น และยังมีผลกระทบต่อการรับนักศึกษารุ่นใหม่อีกด้วย (นิวิพรรณ ต้นติพลาผล, 2556 : 1)

การดำเนินการวิจัยให้สำเร็จสมรรถนะทางการวิจัยมีส่วนสำคัญในการทำผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถเชิงพฤติกรรมที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ค่านิยม และเจตคติในการที่จะแสดงออกมาให้เห็นได้ในรูปของพฤติกรรมทางความรู้ความคิด เจตคติ และการกระทำที่ดี (อรอุมา รุ่งเรืองวิชกุล, 2556 : 18) ดังนั้น นักศึกษาสามารถทำงานวิจัยสำเร็จได้ด้วยอาศัยสมรรถนะด้านการทำวิจัยเป็นตัวช่วยให้สามารถศึกษา ผ่านหลักสูตรไปได้ตามกำหนดเวลา และงานวิจัยมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลายหลักสูตร และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นสาขาวิชาที่มีข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เข้ารับการศึกษาในแต่ละปีจำนวนมาก จากข้อมูลของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2553 บางส่วนไม่สำเร็จการศึกษา ตามที่กำหนดในหลักสูตร ประกอบกับ สภาวิชาการ ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับคุณภาพของวิทยานิพนธ์หลายประการ เช่น ตรวจสอบบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ให้ถูกต้องชัดเจน ตรวจสอบวิธีการสุ่มตัวอย่าง กำกับดูแลเรื่องการใช้ระเบียบวิธีการวิจัย ให้ถูกต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเรื่องการคัดลอกวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบบรรณานุกรมให้ถูกต้อง ตรวจสอบการใช้กลุ่มตัวอย่างให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการอภิปรายผลการวิจัย การตรวจสอบคำผิด ตรวจสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ ระเบียบวิธีวิจัย การใช้เครื่องมือในการวิจัย และให้บัณฑิตวิทยาลัยจัดระบบและกลไก ในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2558 : 10)

จากประเด็นความสำคัญและปัญหาการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งจะเป็นนักวิจัยด้านการบริหารการศึกษาในอนาคต ควรจะได้รับองค์ความรู้ และการดูแลในด้านการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณนักวิจัย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของนักศึกษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนา นักศึกษาให้สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ และเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาการศึกษาและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะ การวิจัยทาง การบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบและความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

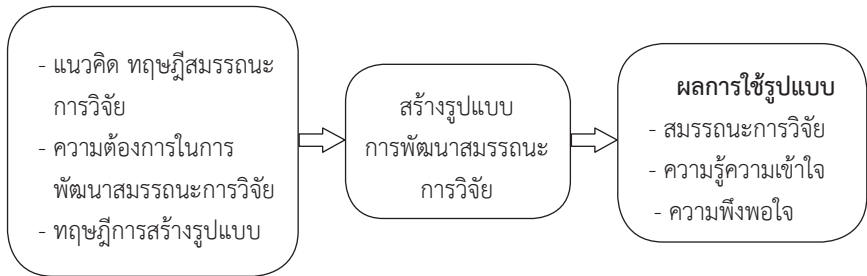
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย และศึกษารูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยทางการบริหารการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยทางการบริหารศึกษารุ่นใหม่และทำให้นักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาตามกำหนด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของ Best (1981) และ Cambridge College (2001) องค์ประกอบของรูปแบบของ ทิศนา แคมมณี (2547) ชีระ รุญเจริญ (2550) และ Brown and Moberg (1980) และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) ของ Dotlich และ Noel (1998) Rothwell (1999) และ Marquardt (1999) มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามความต้องการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย จากนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 82 คน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มีประสบการณ์ด้านการศึกษามากกว่า 5 ปี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี, 2552 : 143) ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 68 คน แล้วสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Sampling) จากบัญชี

รายชื่อตามรหัสนักศึกษา ซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย และด้านคุณลักษณะของนักวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended Questions)

การหาคุณภาพเครื่องมือ ได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พิสนุ พงศรี, 2553 : 137 - 138) และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเชื่อมั่น (Validity) ตามสูตรการหาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยทฤษฎีและแนวคิดการพัฒนา สมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของ Best (1981) และ Cambridge College (2001) องค์ประกอบของรูปแบบของ ทิศนา แหมมณี (2547) ชีระ รุญเจริญ (2550) และ Brown and Moberg (1980) และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning)

ของ Dotlich และ Noel (1998) Rothwell (1999) และ Marquardt (1999) โดยยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา เสนอรูปแบบฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสม โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 กำหนดการยอมรับได้ของแต่ละรายการ ด้วยค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ ประเมินผลการใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจของรูปแบบ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำรูปแบบที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง สรุปลักษณะดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 82 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักศึกษากลุ่มเรียนเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนด

2. วิธีดำเนินการ

การนำรูปแบบที่สร้างและพัฒนาขึ้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดสอบความรู้พื้นฐานการวิจัยก่อนใช้รูปแบบ โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 2 ทดลองใช้รูปแบบตามกระบวนการและขั้นตอนของรูปแบบที่กำหนด ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติการเขียนเค้าโครง และการนำเสนอผลงานเค้าโครงการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ทดสอบหลังการใช้รูปแบบ โดยใช้แบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ประเมินผลการใช้และความพึงพอใจของการใช้รูปแบบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้ มีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 แบบทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนใช้รูปแบบและแบบทดสอบหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มี 4 ตัวเลือก มีค่าความยาก (Difficulty) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 สามารถนำไปใช้ได้

3.2 แบบประเมินสมรรถนะทางการวิจัยทางการบริหารการศึกษา และความพึงพอใจของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย ทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย และด้านคุณลักษณะของนักวิจัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในรูปแบบ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3 การหาคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะและความพึงพอใจ นำไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พิสนุ พองศรี, 2553 : 137 - 138) และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Validity) ตามสูตรการหาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินสมรรถนะ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามความพึงพอใจ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 การหาค่าความยาก และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้สูตรและคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์สมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาและความพึงพอใจในรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

4.3 สังเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย ด้านความรู้ทางการวิจัย และด้านคุณลักษณะของนักวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย การเขียนบทความทางวิชาการ และการนำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการ ตามลำดับ

1.2 ด้านความรู้ทางการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความรอบรู้การวิจัยทางการบริหารการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การตั้งและทดสอบสมมติฐาน การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

1.3 ด้านคุณลักษณะของนักวิจัย พบว่า โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ความทันสมัย ทันเหตุการณ์ของนักวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย แรงจูงใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และตระหนักในการนำผลวิจัยไปใช้ในทางที่ชอบและเหมาะสม ตามลำดับ

1.4 ข้อเสนอแนะจากนักศึกษา สรุปได้ดังนี้ ควรให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาจรรยาบรรณนักวิจัย และการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สรุปผลได้ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลจากการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นำมาสร้างรูปแบบ Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษา เป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตามแนวคิดของ Keeves (1988 : 561 - 565) ประกอบด้วย 1) คำชี้แจงการใช้รูปแบบ 2) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 3) หลักการและวัตถุประสงค์ 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ควรกำหนดสมรรถนะที่จะได้จากการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และมีการประเมินสมรรถนะดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม ควรมีเอกสารประกอบในการเรียนรู้ สื่อการอบรม และควรมีคำชี้แจงการใช้คู่มือขั้นตอนต่างๆ ในภาคผนวกด้วย

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ การประเมินผลการใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

จากการทดลองใช้รูปแบบกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน 2560 ถึง วันที่ 23 กรกฎาคม 2560 โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 การเตรียมความพร้อม จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบ ขั้นตอนการทดลองใช้ การเตรียมตัวของนักศึกษาในการร่วมกิจกรรม และทำการประเมินผลก่อนการใช้รูปแบบ โดยใช้แบบทดสอบ (Pretest)

3.2 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา แก่นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วันที่ 11, 18, 25 มิถุนายน และ 16, 23 กรกฎาคม 2560 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์และจรรยาบรรณของนักวิจัย การวิจัยทางการบริหารการศึกษา การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ การเขียนรายงานการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติเพื่อการวิจัย รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง

3.3 ฝึกปฏิบัติการเขียนเค้าโครงการวิจัยทางการบริหารการศึกษา มอบหมายให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการฝึกปฏิบัติการเขียนเค้าโครงการวิจัย โดยประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มอบหมายอาจารย์ในหลักสูตรเป็นที่ปรึกษา ประกอบด้วย นักศึกษา 1 คนต่อนักศึกษา 4 - 5 คน ผลการดำเนินงานนักศึกษาทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการฝึกปฏิบัติจัดทำเค้าโครงการวิจัย บทที่ 1 - 3 ภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมายทุกคน ในช่วงเวลาที่กำหนด ในการฝึกปฏิบัติมีตัวแปรแทรกซ้อนคือประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ใกล้เคียงกันและการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

3.4 การนำเสนอผลงานเค้าโครงการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในวันที่ 23 กรกฎาคม 2560 นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอเค้าโครงการงานวิจัย โดยการนำเสนอโดยวาจา จำนวน 7 คน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นประธาน และนักศึกษาทุกคนได้นำเสนอโดยตรงกับที่ปรึกษาที่ได้รับมอบหมาย ผลการดำเนินงานนักศึกษาได้แลกเปลี่ยน

เรียนรู้ และได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงงานให้สมบูรณ์ต่อไป

3.5 สรุปผลและประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

หลังจากทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา สรุปผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองใช้ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา หลังการทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลการประเมินความพึงพอใจ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจเรื่องวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือระยะเวลาการเรียนรู้และพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย ด้านความรู้ทางการวิจัย และด้านคุณลักษณะของนักวิจัย ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสมรรถนะการวิจัยมีความสำคัญที่นักศึกษามีความตระหนักที่ต้องได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะทักษะการดำเนินการวิจัย อันเป็นความสามารถในทางการปฏิบัติ ที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและเรียนรู้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ สุพรรณิ สีนโพธิ์ (2546) ได้สรุปว่า สมรรถนะการวิจัย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการสร้างความรู้ ค้นหาความจริง แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัย และสอดคล้องกับ วรณะ บรรจง (2551) ที่สรุปไว้ว่า สมรรถนะการวิจัย หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ความสามารถในการวิจัย ทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการวิจัย และสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ด้านทักษะการดำเนินการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การวิจัยเป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้วิจัยต้องได้รับการพัฒนาทักษะให้มีความชำนาญและสามารถดำเนินการวิจัยได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล (2554 : 269) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยที่สำคัญของนักวิจัยหลายประการ เช่น สามารถระบุปัญหา สามารถคาดคะเนคำตอบล่วงหน้า ด้วยเหตุผล สามารถวางแผนในการรวบรวมข้อมูล สามารถรวบรวมข้อมูล สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล สามารถสรุปผล หรือได้คำตอบของปัญหา หรือได้องค์ความรู้ใหม่ และสอดคล้องกับ Ismail and Meerah (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก พบว่า ทักษะในการสะท้อนผลการวิจัย ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารงานวิจัย และทักษะระเบียบวิธีวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านความรู้ทางการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีการวิจัย มีความสำคัญ อันเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการวิจัยให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2553 : 10) อธิบายเกี่ยวกับความรู้ไว้ว่า นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ท้าววิจัย เพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา รุ่งเรืองวิชกุล (2556) พบว่า สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาวิจัยของครู ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาด้านคุณลักษณะของนักวิจัย พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะของนักวิจัยมีความสำคัญในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนานวัตกรรม

เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ นักวิจัยต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Berg and Latin (1994 : 10 - 12) สรุปว่านักวิจัยควรมีคุณลักษณะนักวิจัยที่สำคัญ คือความมีใจกว้าง ความอยากรู้อยากเห็น ความอดทนและความซื่อสัตย์ และสอดคล้องกับ Qiuyan and Qin (2006) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบสมรรถนะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย พบว่า รูปแบบสมรรถนะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย มี 4 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านความสามารถด้านวิชาการ ด้านความสามารถการวิจัยและพัฒนา และด้านความสามารถในการร่วมมือ อันเป็นลักษณะสำคัญของบุคคล

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหาร การศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี นักศึกษาได้เสนอแนะ สรุปได้ดังนี้ ควรให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาจรรยาบรรณนักวิจัยและการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สมรรถนะสำคัญของนักวิจัยครอบคลุมถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของนักวิจัย ประเด็นที่เสนอแนะเป็นเรื่องที่นักศึกษายังมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนั้นๆ เป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ Best (1981 : 17 - 20) ได้เสนอสมรรถนะสำคัญของนักวิจัยประกอบด้วยสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะการวิจัย เจตคติและลักษณะที่เอื้อต่อการทำวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขารัตน์ เตมียกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของนักวิจัยประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 3 ด้าน คือ สมรรถนะด้านความรู้ทางการวิจัย สมรรถนะด้านทักษะทางการวิจัย และสมรรถนะด้านเจตคติทางการวิจัย

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการดำเนินการได้รูปแบบ Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้าง และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตามแนวคิดของ Keeves (1988 : 561 - 565) ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

1) คำชี้แจงการใช้รูปแบบ 2) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 3) หลักการและวัตถุประสงค์ 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิด และทฤษฎีการกำหนดองค์ประกอบของ ทิศนา แชมมณี (2547 : 6) ชีระ รุญเจริญ (2550 : 162 - 163) และ Brown and Moberg (1980 : 16 - 17) และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษา สอดคล้องกับ เซวาร์ตน์ เตมียกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครู ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ระบบเครือข่ายการวิจัย ระบบการฝึกอบรมการวิจัย และระบบที่ปรึกษาการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตาพร ประทุมวิ (2553) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเอง ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบที่ได้สร้างและพัฒนาขึ้นได้นำหลักการ แนวคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา จากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รูปแบบที่กำหนดจึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญจึงสอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบรูปแบบของ Madaus, Scriven and Stufflebeam (เบญจพร แก้วมีศรี, 2545 : 95; อ้างจาก Madaus, Scriven and Stufflebeam, 1983 : 399 - 402) ได้นำเสนอมาตรฐานการตรวจสอบรูปแบบที่ได้มาตรฐานทั้งด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สมาน อัครภูมิ (2549 : 83) ได้เสนอขั้นตอนสุดท้ายในการพัฒนารูปแบบ คือการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่างๆ เพื่อความสมบูรณ์ของรูปแบบนั้น

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ การประเมินผลการใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

จากการทดลองใช้รูปแบบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 23 จำนวน 28 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน 2560 ถึง วันที่ 23 กรกฎาคม 2560 อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 การเตรียมความพร้อม

จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบกับนักศึกษา จำนวน 28 คน เกี่ยวกับความสำคัญของการวิจัย รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ขั้นตอนการทดลองใช้ และการเตรียมตัวของนักศึกษา ในการร่วมกิจกรรม การดำเนินงานจัดประชุมสอดคล้องกับ Gordon (1993 : 47 - 48) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการเรียนรู้จากการปฏิบัติคือ ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นที่จะต้องการเรียนรู้ และปฏิบัติ เพื่อความชัดเจนในการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ และได้ทำการประเมินผลก่อนการใช้รูปแบบ โดยใช้ข้อสอบ (Pretest) ผลจากการทำความเข้าใจทำให้นักศึกษามีความพร้อมในการเตรียมตัวเข้ารับการพัฒนาตามปฏิทินที่กำหนด การจัดทำเค้าโครงการวิจัย การพบกันที่ปรึกษา การร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง และการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของตนเอง

3.2 อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง จากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ทำให้ได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยตามหลักสูตรต่อไป การอบรมเป็นกระบวนการพัฒนาเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เรียนรู้จากการปฏิบัติ สอดคล้องกับ สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และจาตุรนต์ ชุติธรพงษ์, (2560 : 28; อ้างจาก Alavi and Leidner, 2001) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเรียนรู้ (Learning Capability) เกิดขึ้นได้ โดยการเรียนรู้จากบทเรียน (Lessons Learned) ถือเป็นการได้รับความรู้จากงานที่ปฏิบัติ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ซึ่งลักษณะงานที่ปฏิบัติอาจจะมีหลายชนิดและหลายระดับ โดยบทเรียนทำให้ได้เรียนรู้ว่าจะมีลักษณะ

เป็นการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Benchmarking) เป็นสิ่งที่ใช้ได้ดีมากในเรื่องของการจัดการความรู้ สอดคล้องกับ แนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของ Best (1981 : 17 - 20) ที่ได้เสนอสมรรถนะสำคัญของนักวิจัย ประกอบด้วยด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นการพัฒนาทั้งด้านความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีของนักวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เซาว์รตัน เติมียกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครู ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ระบบเครือข่าย การวิจัย ระบบการฝึกอบรมการวิจัย และระบบที่ปรึกษาการวิจัย และ ประสพ ขนามุยา (2555) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า องค์ประกอบ ด้านนโยบายและการส่งเสริมการวิจัย ด้านเครือข่ายการวิจัย ด้านที่ปรึกษาการทำวิจัย และด้านการให้ความรู้ในการฝึกอบรมการวิจัย เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย

3.3 ฝึกปฏิบัติการเขียนเค้าโครงการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

ผลการดำเนินงานนักศึกษาทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการฝึกปฏิบัติจัดทำเค้าโครงการวิจัย ภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมายทุกคน ในช่วงเวลาที่กำหนด ทำให้นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม มีเค้าโครงการวิจัยที่สามารถดำเนินการต่อไปในอนาคตต่อไป นักศึกษาได้เรียนรู้ควบคู่ไปกับภาคทฤษฎีเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ดังที่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 19) ได้สรุปว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับประสบการณ์ตรงหรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายกับตนเอง สามารถเชื่อมโยงผสมผสานความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่เดิม และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่

3.4 การนำเสนอผลงานเค้าโครงการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในวันที่ 23 กรกฎาคม 2560 นักศึกษาได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอเค้าโครงงานวิจัย (ฉบับร่าง) ในที่ประชุม จำนวน 7 คน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เป็นประธานรับฟังการนำเสนอและให้ข้อเสนอแนะ นักศึกษาได้รับข้อเสนอแนะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นการกำหนดชื่อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางในการสังเคราะห์ตัวแปร การสร้างเครื่องมือ และการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการดำเนินงานจัดทำวิจัยต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Dotlich and Noel (1998) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้จากการปฏิบัติ คือ การนำเสนอ เป็นการนำผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติมานำเสนอ เป้าหมายคือให้ผู้สนับสนุนให้ข้อเสนอแนะ และนำข้อเสนอไปปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติและปรับปรุงงานอย่างจริงจัง สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้นำเสนอโดยวาจา นักศึกษาได้รับข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษาเป็นรายบุคคล

3.5 สรุปผลและประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา หลังจากได้ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สรุปผลการใช้รูปแบบได้ดังนี้

3.5.1 ผลการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการบริหารการศึกษาเป็นการประมวลความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียงใด ผลการทดสอบหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า อาจเป็นไปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้กำหนด การอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติงาน การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรง ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ อรุมา รุ่งเรืองวนิชกุล (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่า ก่อนทดลองใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.5.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสมรรถนะการวิจัยทางการบริหาร

การศึกษา หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนทดลองใช้รูปแบบ โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการพัฒนาสมรรถนะจากกระบวนการพัฒนาการศึกษาด้วยตนเอง และการฝึกปฏิบัติวิจัยโดยมีที่ปรึกษา ทำให้สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาสูงกว่าก่อนทดลองใช้ สอดคล้องกับ อนุวัตร คุณแก้ว (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า หลังจากการพัฒนาสมรรถนะของนักวิจัย ความรู้ความสามารถในการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับผลวิจัยของ รัตติมา โสภาคะยัง (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกอก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร พบว่า หลังจากการนิเทศแบบให้คำชี้แนะทำให้เกิดทักษะและมีความมั่นใจ สามารถดำเนินการทำวิจัยได้ถูกต้องตามขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

ผลการประเมินความพึงพอใจหลังจากทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรที่ให้ความรู้เป็นบุคคลที่มีความรู้ และประสบการณ์สูงในการวิจัยทางการบริหารการศึกษา เป็นที่ปรึกษาและชี้แนะการวิจัยได้ตรงประเด็น และนักศึกษาสามารถนำผลจากการพัฒนาไปใช้ในการจัดทำงานวิจัยได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ เขาวรัตน์ เตมียกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครู ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ระบบเครือข่ายการวิจัย ระบบการฝึกอบรมการวิจัย และระบบที่ปรึกษาการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสพ ขนามุยา (2555) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปัตตานี พบว่า องค์ประกอบด้านที่ปรึกษาการทำวิจัย และด้านการให้ความรู้ในการฝึกอบรมการวิจัย มีความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ในเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้เชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานระดับนโยบาย ควรสนับสนุนให้คณะ และหลักสูตรประยุกต์ใช้ รูปแบบตามความเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการ โดยการสนับสนุนงบประมาณ วิทยากร หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพื่อให้งานวิจัยของนักศึกษามีคุณภาพ และ นักศึกษาสำเร็จหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด

1.2 หน่วยงานระดับนโยบาย ควรส่งเสริมให้แต่ละหลักสูตร กำหนดแนวทาง ในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีองค์ความรู้ และ มีความสามารถทางวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้เชิงปฏิบัติ

2.1 หลักสูตรหรือสาขาวิชาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะ การวิจัย เพื่อให้ นักศึกษาได้เสริมประสบการณ์ตรงในการพัฒนาทั้งด้านความรู้ทางการวิจัย ทักษะการดำเนินการวิจัย และคุณลักษณะของนักวิจัย

2.2 หลักสูตรหรือสาขาวิชาควรจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ และความรู้ พื้นฐาน เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ ตรงตามความต้องการของนักศึกษา

2.3 หลักสูตรหรือสาขาวิชาควรปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา ลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขา ควรเพิ่มความเข้มข้นของการฝึกปฏิบัติ ควรพัฒนาอาจารย์ ที่ปรึกษาให้มีทักษะในการให้คำปรึกษา และร่วมมือกันทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับนักศึกษา

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรวิจัยรูปแบบการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยสำรวจ สภาพปัญหา และพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านที่เป็นปัญหาเพื่อให้สามารถให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะการวิจัยทางการบริหารการศึกษาของนักศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 ควรศึกษาปัจจัยในการทำวิทยานิพนธ์ให้ประสบผลสำเร็จ และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การทำวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิพรีนท์ (1991) จำกัด.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). การจัดการเรียนรู้แนวใหม่. นนทบุรี : สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พัลลิสซิง.
- เชาวรัตน์ เตมียกุล. (2552). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมดุขุบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ทิศนา ขัมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดาพร ประทุมวี. (2553) ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : แอล. ที. เพรส จำกัด.

- นวิพรรณ ตันติพลผล. (2556). ศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร กรณีศึกษา : นิสิตบัณฑิตศึกษา ภาคปกติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เบญจพร แก้วมีศรี. (2545). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประสพ ชนามุยา. (2555). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- พิสนุ ฟองศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ด้านสหวิชาการพิมพ์.
- _____. (2553). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ต้นแก้ว.
- รัตติมา โสภาคะยัง. (2556). การพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกอก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการวารสารบัณฑิตศึกษา. 10(49) 27.
- มหาวิทยาลัยคริสเตียน. (2551). คู่มือการทำวิทยานิพนธ์ : นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2558). รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 5/2558 วันอังคาร ที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2558. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2553). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. นนทบุรี : สวัสดิการพิมพ์.
- วรรณะ บรรจง. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของเอกลักษณ์นักศึกษาครูและการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นครูนักวิจัยที่มีต่อพฤติกรรมครูนักวิจัยของนักศึกษาครูในยุคปฏิรูปการศึกษา. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2557) การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). การบริหารงานในสถานศึกษา. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และจาตุรนต์ ชุติธพงษ์ (2560, กรกฎาคม - ธันวาคม). บทบาทของการจัดการความรู้กับการพัฒนาการหยั่งรู้เชิงกลยุทธ์. **วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 4(2), 28.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2551). รายงานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์เชิงรุกในการพัฒนา **ด้านการวิจัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สุพรรณิ สินโพธิ์. (2546). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโดยใช้การวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2541). **จรรยาบรรณนักวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.nrct.go.th/%7Eresearch/ethics.html>. [2559, พฤศจิกายน 25]
- _____. (2553). **รายงานการประชุมคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาศึกษา ปี พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2550). **รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อรอุมา รุ่งเรืองวิชกุล. (2556). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครุนักวิจัย ด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- Berg, K. E. & Latin, R. W. (1994). **Essentials of Modern research methods in health education and recreation**. Chicago : Addison - Wesley Longman, Incorporated.

- Best, J. W. (1981). **Research in Education**. New Delhi : Prentice - Hall of India Private. Limited.
- Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management : A Macro Approach**. New York : John Wiley and Sons.
- Cambridge College. (2000). **Institutional Researcher/Program Assistant** (Online) Available [http ://Kiston.com/jobbank](http://Kiston.com/jobbank). [2016, September 14]
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing** (5thed). New York : Harper Conllins Publishes.
- Dotlich, D. L. and Noel, J. L. (1998). **Action learning: how the world' s top companies are re-creating their leaders and themselves**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Gordon, S. E. (1993). We Do : Therefore, we learn. **Training & Development**. 47(10), 47 - 52.
- Ismail, R. & Meerah, T. S. (2012). Evaluating the Research Competencies of Doctoral Students. **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, 59, 244 - 247.
- Keeves, J. P. (1988). **Educational research, and methodology, and measurement : An international handbook**. Oxford : Pergamon Press.
- Marquardt, M. J.. (1999). **Action Learning and leadership : Transforming problems and people for world-class organizational learning**. Palo Alto, California : Davies-Black Publishing.
- Qiuyan, T. & Qin, H. (2006). **Analysis on the competency model of the lectures in the application oriented university** [Online]. Available : [http://www. seiofbluemoutain.com/search/detail.php?id=1850](http://www.seiofbluemoutain.com/search/detail.php?id=1850). [2016, January15].
- Rothwell, W. J. (1999). **The action learning guidebook**. California : Jossey - Bass/Pfeiffer.